

ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

The Relationship between Perception and Behavior of Students in Drug Prevention in Suan Sunandha Rajabhat University Case Study: Faculty of Science and Technology

รัชดาภรณ์ โยธพล¹ และชนิกา แสงทองดี²

Ratchadaporn Yothapon and Chanika Saengthongdee

Received: December 7, 2019

Revised: April 16, 2020

Accepted: April 17, 2020

DOI: 10.14456/jra.2020.7

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 2) ศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 345 คน จากประชากรทั้งหมด 2,807 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านสร้างภูมิคุ้มกัน ด้านการค้นหา ด้านการรักษา ด้านการเฝ้าระวัง และด้านการบริการจัดการ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการรับรู้การป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ในระดับมาก 2) ระดับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ในระดับมาก และ 3) ระดับความสัมพันธ์การรับรู้กับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นไปในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเป็นความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r = 0.113^*$) ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นด้านการ

^{1 2} มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา; Suan Sunandha Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: m.ssru95@gmail.com, Tel. 094-2926226

รับรู้การป้องกันยาเสพติดของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาในระดับน้อย

คำสำคัญ: การรับรู้, การป้องกัน, พฤติกรรม, ยาเสพติด

Abstract

The purpose of this research were (1) to study the level of students 'perception on drug prevention in Suan Sunandha Rajabhat University (2) to study the level of students' behavior in drug prevention in Suan Sunandha Rajabhat University (3) to study the relationship Between the perception and behavior of students in drug prevention in Suan Sunandha Rajabhat University A total of 345 people were gathered by using questionnaires. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. And analyze the relationship by finding the correlation coefficient. The research found that 1. Perception level of drug prevention of students in the Faculty of Science and Technology Suan Sunandha Rajabhat University Is at a high level 2. Drug prevention behaviors among students of the Faculty of Science and Technology Suan Sunandha Rajabhat University High level And 3. The relationship between the level of perception and drug prevention behavior of students in the Faculty of Science and Technology Suan Sunandha Rajabhat University in the positive direction with statistical significance at the level of 0.05, which is a low level relationship ($r = 0.113 *$) which does not follow the assumptions Therefore, the students 'perception on drug prevention had a low correlation with the students' drug prevention behaviors.

Keywords: awareness, prevention, behavior, drugs

บทนำ

ยาเสพติดได้สร้างปัญหาใหญ่และเป็นภัยคุกคามกับประชาชน โดยเฉพาะประชาชนที่เป็นเยาวชน และทำให้เกิดผลเสียต่อบรรยากาศสังคม และความมั่นคงของทุกประเทศในโลก ประเทศไทยเราเองก็เช่นกัน ยาเสพติดได้แพร่ระบาดและเป็นปัญหาต่อสังคมโดยเฉพาะเยาวชนของไทยตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน แม้รัฐบาลทุกรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศ มีนโยบายปราบปรามและป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง มีบทลงโทษรุนแรงต่อผู้ค้าหรือผู้จำหน่าย แต่ปัญหายาเสพติดก็มิได้หมดไปจากสังคม ยังคงสร้างปัญหาให้กับเยาวชนไทยตลอดเวลา จะเห็นได้จากคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 154/2554 เรื่อง ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ที่สั่ง ณ วันที่ 9 กันยายน 2554 กล่าวไว้ในส่วนทั่วไปว่า “ปัจจุบันการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้กลับมาสู่

ภาวะที่มีความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ความปลอดภัยในทรัพย์สิน ความสงบสุขของประชาชนและสังคม รวมทั้งเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญปัญหาหนึ่งในปัจจุบัน ทุกวันนี้ประเทศไทยจะต้องเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ รวมทั้งทรัพยากรในด้านอื่น ๆ มาช่วยกันเพื่อการนี้ รัฐบาลได้ใช้ความพยายามทุกวิถีทางทั้งภายในและภายนอกประเทศ ร่วมมือกับนานาชาติ ด้วยความตระหนักดีว่าปัญหายาเสพติดอาจมีส่วนชักนำให้เกิดปัญหาสังคมหมุนเวียน เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาวัยรุ่น ปัญหาโสเภณี ช่องโจร และการพนัน เป็นต้น (เจริญ แฉกพิมายและบัณฑิตา ศรีธนะสาร, 2555) ซึ่งปัญหาที่กล่าวมามีความกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ตลอดจนจนถึงด้านเศรษฐกิจด้วย (Zhitarang Chen, 2560) อย่างไรก็ตามขณะนี้ยาเสพติดก็ยังคงระบาดในหมู่เยาวชนหรือเด็กวัยรุ่น มิได้บรรเทาเบาบางลงไป ดูเหมือนว่าจะเพิ่มปริมาณมากขึ้นเสียด้วยซ้ำ (วรารณ มั่งคั่ง, 2558) ยิ่งนานวันปัญหาเหล่านี้ก็ยิ่งทับถมและเรื้อรัง เป็นสิ่งที่ยากต่อการแก้ไขเป็นทวีคูณ มาตรการทางกฎหมายที่ใช้สกัดกั้นยาเสพติด เป็นมาตรการที่สำคัญมาในอันที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพราะการดำเนินการจะต้องมีระเบียบ แบบแผน และหลักเกณฑ์ที่แน่นอน สิ่งเหล่านี้ย่อมได้มาจากมาตรการทางกฎหมายที่วางไว้ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า มาตรการทางกฎหมายเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการจะปราบปรามป้องกันหรือการบำบัดรักษาผู้เสพติด มิฉะนั้น การแก้ไขปัญหาก็ต้องประสบความล้มเหลวโดยสิ้นเชิง (กฤษฎา นาคประสิทธิ์, 2557) การแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมาของรัฐบาลเป็นไปในเชิงรับมากกว่าเชิงรุกคือเน้นในมาตรการการจับกุมผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดผลที่เกิดขึ้นคือการปราบปรามยิ่งมากเท่าใดปัญหายังคงมีอยู่และแพร่ระบาดเหมือนเดิมและยังก่อปัญหาในด้านอื่นตามมามากคือปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการจับกุมที่มีมากขึ้นมหาศาลนอกจากนี้โอกาสที่ผู้ต้องหาที่เป็นผู้เสพได้คลุกคลีกับผู้ค้าผู้ผลิตหรือผู้ต้องหาในคดีต่าง ๆ ในคุกอาจทำให้พัฒนาตัวเองไปเป็นผู้ค้าหรือเรียนรู้ในสิ่งที่ผิด ๆ ได้ดังนั้นรัฐจึงต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินการใหม่ที่เป็นเชิงรุกที่เป็นพลังมวลชนประชาชนโดยทั่วไปที่มีอยู่เป็นพลังสำคัญที่ใช้ต่อสู้กับยาเสพติด (ตันหยง ชุนศิริทรัพย์, 2556) มาตรการสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงเป็นสิ่งแรกที่ควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งคือ บทบาทของสถาบันทางสังคมไทยในระดับรากหญ้า ซึ่งประกอบด้วยสถาบัน ครอบครัว สถาบันชุมชน สถาบันโรงเรียน และสถาบันศาสนา เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้เกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืน (ณัฐชนนท์ กิ่งมณี, 2554)

จากความสำคัญของปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้ความเข้าใจยาเสพติดถึงการรับรู้ในการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ว่ามีความรู้เรื่องยาเสพติดมากน้อยเพียงใด ขณะเดียวกันมีพฤติกรรมในการป้องกันยาเสพติดอย่างไรที่สามารถทำให้ไม่ต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นข้อมูลในการป้องกันนักศึกษาของมหาวิทยาลัยหรือเยาวชนส่วนอื่น ๆ ไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด หรืออาจนำข้อมูลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาให้กับเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงอื่น ๆ หรือเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพของเยาวชนที่ติดยาเสพติดให้กลับมาใช้ชีวิตอย่างปกติต่อไป

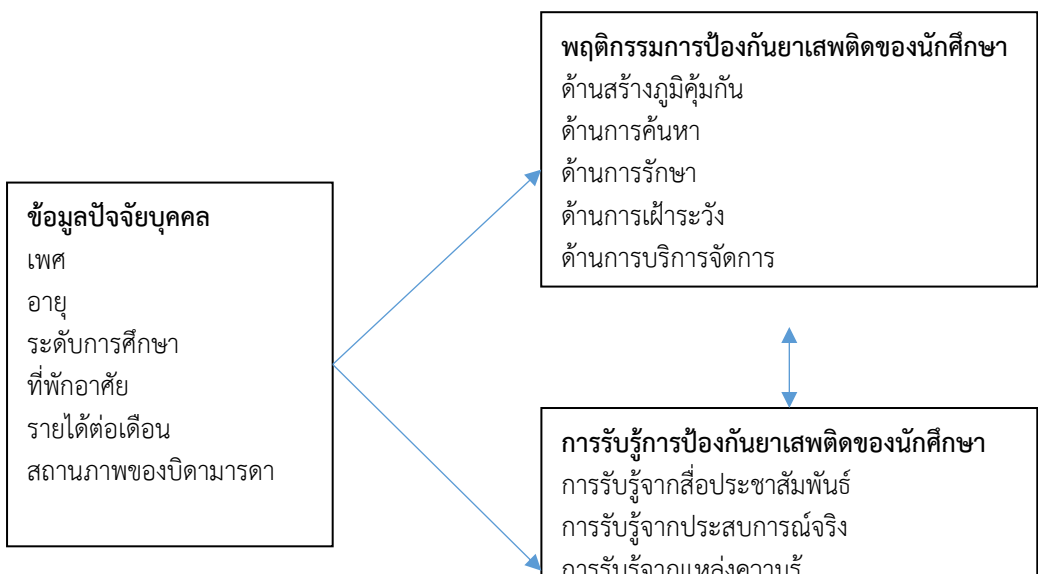
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
2. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Survey Research) โดยมีเครื่องมือ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของประชากร โดยศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน จากประชากรทั้งหมด 2,807 คน โดยการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ (Taro Yamane) โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ 95% ให้มีความคลาดเคลื่อนในการประเมินค่าไม่เกิน 5% และแจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง เพื่อจะได้อธิบายให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจคำถามในการวิจัยครั้งนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมในการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยโดยจะทำการศึกษาจากนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้วิจัยนำข้อมูลมาสรุปผลได้ดังนี้

1. ระดับการรับรู้ของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า

ระดับการรับรู้การป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยภาพรวมพบว่า การรับรู้การป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.0721 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด รองลงมาคือ การรับรู้จากสื่อประชาสัมพันธ์ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.1890 และ 4.1530 ตามลำดับ ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การรับรู้จากประสบการณ์จริง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.9188 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ก็ยังอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้การรับรู้การป้องกันยาเสพติดภาพรวม จากตัวชี้วัด 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ตามลำดับ ตามตารางที่ 1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ระดับการรับรู้การป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การรับรู้การป้องกันยาเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการรับรู้	ลำดับ
1. การรับรู้จากสื่อประชาสัมพันธ์	4.1530	.49509	มาก	2
2. การรับรู้จากประสบการณ์จริง	3.9188	.59506	ปานกลาง	5
3. การรับรู้จากแหล่งความรู้	4.1380	.43373	มาก	3
4. การจัดกิจกรรมป้องกันยาเสพติด	4.1890	.49860	มาก	1
5. การรับรู้โทษของสารเสพติด	3.9617	.56890	มาก	4
รวม	4.0721	.39470	มาก	

2. ระดับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า

ระดับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยภาพรวม พบว่า พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยรวม 4.1471 ซึ่งตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการค้นหา รองลงมาคือ ด้านการเฝ้าระวัง โดยมีค่าเฉลี่ย 4.3919 และ 4.1739 ตามลำดับ ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการบริการจัดการ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.9983 เมื่อพิจารณาตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ก็ยังอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ภาพรวม พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด จากตัวชี้วัด 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ตามลำดับตาม ตารางที่ 2 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ระดับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาภายในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม การป้องกัน	ลำดับ
1. ด้านการสร้างภูมิคุ้มกัน	4.1606	.18127	มาก	3
2. ด้านการค้นหา	4.3919	.29755	มาก	1
3. ด้านการศึกษา	4.0110	.15920	มาก	4
4. ด้านการเฝ้าระวัง	4.1739	.24711	มาก	2
5. ด้านการบริการจัดการ	3.9983	.18075	ปานกลาง	5
รวม	4.1471	.12002	มาก	

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติด ในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา กรณีศึกษา: คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่า

ความสัมพันธ์จากตารางที่ 3 พบว่าการรับรู้กับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของ นักศึกษาภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($r = .113^*$, $\text{Sig} = .014$) เป็นไปในทิศทางบวก หมายความว่าเมื่อ การรับรู้การป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับน้อยพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดก็จะอยู่ในระดับน้อย ด้วย ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่าด้านการรับรู้จากสื่อประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด มากที่สุด ($r = .176^{**}$, $\text{Sig} = .001$) โดยอยู่ใน ระดับสูงไปในทิศทางบวก และรองลงมา ด้านการรับรู้จากประสบการณ์จริง และด้านการรับรู้โทษ ของสารเสพติด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา โดยอยู่ในระดับ ปานกลางในทิศทางบวกเรียงตามลำดับ ($r = .120^*$, $\text{Sig} = .026$, $r = .118^*$, $\text{Sig} = .028$)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาภายในคณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การรับรู้การป้องกันยาเสพติด	ค่าสัมประสิทธิ์	sig
1. การรับรู้จากสื่อประชาสัมพันธ์	.176**	.001
2. การรับรู้จากประสบการณ์จริง	.120*	.026
3. การรับรู้จากแหล่งความรู้	.052	.335
4. การจัดกิจกรรมป้องกันปราชยาเสพติด	.027	.620
5. การรับรู้โทษของสารเสพติด	.118*	.028
รวม	.113*	.014

* มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ .01 ** มีความสัมพันธ์ทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ ผลการทดสอบ ระดับความสัมพันธ์การรับรู้กับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เป็นไปในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเป็นความสัมพันธ์ในระดับน้อย ($r = 0.113^*$) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นด้านการรับรู้การป้องกันยาเสพติดของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาในระดับน้อย

อภิปรายผลการวิจัย

จากข้อค้นพบของการวิจัย มีประเด็นที่สำคัญสามารถอภิปรายผลเพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังมีรายละเอียด ดังนี้

1. การรับรู้การป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีการรับรู้การป้องกันยาเสพติดจากการจัดกิจกรรมการป้องกันยาเสพติดของมหาวิทยาลัยและกิจกรรมภายนอก เพราะสมัยนี้มีสื่อโซเชียลที่ใช้ในการกระจายข่าวสารจึงทำให้การรับรู้เข้าถึงตัวบุคคลได้ง่าย สิ่งเล้ารอบตัวและบุคคลจะรับรู้ได้โดยไขว่คว้าสัมผัสที่มีอยู่ เช่น หู ตา จมูก ปาก ผิวหนัง เป็นต้น โดยการรับรู้จะมีการตีความหมายจากการสัมผัส หรือต้องมีการใส่ความหมายให้กับสิ่งต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอิงอร ยัมมุก (2559) ได้ศึกษาวิจัย “ความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง จังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า การรับรู้การป้องกันยาเสพติดของนักศึกษานั้นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนมีการใส่ใจในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการป้องกันยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นด้านของการกระจายข่าวสารให้บุคคลอื่นได้รับรู้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น

2. พฤติกรรมการป้องกันตนเองของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการที่นักศึกษาเริ่มมีระเบียบวินัยในตนเอง ขยันหมั่นเพียร ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เลือคบเพื่อนที่ดี ไม่มั่วสุมในอบายมุขและสิ่งเสพติด และไม่ใช้จ่ายโดยมิได้รับคำแนะนำจากแพทย์ ครอบครัวสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความรักใคร่กลมเกลียว และมีความเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหา ช่วยสอดส่องดูแลสมาชิกในครอบครัวไม่ให้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด คอยอบรมตักเตือนสมาชิกในครอบครัวให้รู้ถึงโทษและภัยของยาเสพติด การป้องกันชุมชนช่วยชี้แจงให้เพื่อนบ้านเข้าใจถึงโทษและภัยของยาเสพติด เพื่อมิให้เพื่อนบ้านที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ต้องถูกหลอกลวง และหากพบว่า

เพื่อนบ้านติดยาเสพติด จึงช่วยแนะนำให้ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลภายในชุมชน หรือคนภายนอกชุมชนมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยอาจใช้มาตรการการตักเตือน กีดกันทางสังคม หรือแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน การป้องกันสังคมโดยให้ความร่วมมือกับทางราชการ ในการเป็นหูเป็นตาช่วยสอดส่องเฝ้าระวังปัญหา เมื่อทราบว่าสถานที่ใดเป็นแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด มีกิจกรรมใดที่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่จะชักนำให้เด็กและเยาวชนเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือมีบุคคลใดมีพฤติกรรมน่าจะเกี่ยวข้องกับการนำยาเสพติดมาแพร่ระบาด โปรดแจ้งเบาะแสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกแห่งทุกท้องที่ทราบซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของสำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พบว่า พฤติกรรมการป้องกันตนเองของนักเรียนนั้นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเอง ครอบครัวยุติธรรมมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว มีความรักใคร่กลมเกลียว และมีความเข้าใจกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติด อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้สาเหตุน่าจะเป็นเพราะประชาชนโดยส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือกับการที่จะร่วมกันป้องกันปัญหายาเสพติด ของหน่วยงานราชการ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในชุมชน และไม่มีการแจ้งเบาะแส ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับรู้ จึงทำให้ปัญหาเหล่านี้ยังมีอยู่ซ้ำ ๆ ในกลุ่มเยาวชน การป้องกันยาเสพติดส่วนวิชาการด้านยาเสพติดประชาชนให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในน้อยมาก ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน การติดตามผล และการค้นหาปัญหา/สาเหตุและ วางแผนดำเนินกิจกรรม ภาครัฐควรจัดให้และประชาชนมีส่วนร่วมใน การเข้าไปแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับภาครัฐ โดยการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันแก้ไขปัญหายา แต่ก็ยังคงเกิด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ประชาชนบางส่วนยังขาดความเข้าใจใน กระบวนการประชาคม หมู่บ้าน ชัดผู้นำและอาสาสมัครที่เสียสละ เข้มแข็งและจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับกฤษฎา นาคประสิทธิ์ (2557) ได้ศึกษาวิจัย “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี” พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้กับพฤติกรรมของนักศึกษาในการป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนโดยส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือกับการที่จะร่วมกันป้องกันปัญหายาเสพติดของหน่วยงานราชการ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการสอดส่องดูแลพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในชุมชน และไม่มีการแจ้งเบาะแส ให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับรู้ จึงทำให้ปัญหาเหล่านี้ยังมีอยู่ซ้ำ ๆ ในกลุ่มเยาวชน

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยทำให้ได้องค์ความรู้ถึงการรับรู้กับพฤติกรรมในการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษาภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เป็นไปในทิศทางบวก หมายความว่าเมื่อการรับรู้การป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับน้อยพฤติกรรมในการป้องกันยาเสพติดก็จะอยู่ในระดับน้อยด้วย ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรับรู้จากสื่อประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม

การป้องกันยาเสพติด มากที่สุด โดยอยู่ในระดับสูงไปในทิศทางบวก และรองลงมา ด้านการรับรู้จากประสบการณ์จริง และด้านการรับรู้โทษของสารเสพติด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดของนักศึกษา โดยอยู่ในระดับปานกลางในทิศทางบวกเรียงตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านการรับรู้การป้องกันยาเสพติด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลนักศึกษา ควรมีการจัดอบรมเพื่อให้นักศึกษาได้รับการป้องกันยาเสพติดและเลี่ยงปัญหาของยาเสพติด ในเวลาที่เหมาะสมให้กับนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษาส่วนมากหรือทุกคนนั้นได้เข้าร่วมอบรม ซึ่งการอบรมอาจนำไปสู่การพัฒนาชีวิตของตัวนักศึกษาในการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด
2. ด้านพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด หน่วยงานควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาช่วยเสนอหรือแก้ปัญหาภายในมหาวิทยาลัย และช่วยนักศึกษาแก้ไขปัญหาที่พบอยู่บ่อย ๆ เช่น การสูบบุหรี่ในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้การที่นักศึกษาและหน่วยงานช่วยกันดำเนินการแก้ไขปัญหา จะทำให้ปัญหาที่พบอยู่บ่อย ๆ นั้นดีขึ้นจากเดิม
3. ด้านการป้องกันยาเสพติด หน่วยงานควรเปิดโอกาสและจัดกิจกรรมให้กับนักศึกษา เช่น งานการกีฬา การแข่งขันดนตรี เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาหันมาทำกิจกรรม เพื่อช่วยลดปัญหาการเสพยาเสพติด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการป้องกันยาเสพติด เพื่อให้ให้นักศึกษาทุกคนตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหายาเสพติดในปัจจุบัน และหาวิธีการป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดทั้งหลาย เช่น การคบเพื่อน ความอยากรู้อยากลอง โฆษณาชวนเชื่อต่าง ๆ เป็นต้น
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการรับรู้และพฤติกรรมในการป้องกันปัญหายาเสพติดของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎา นาคประสิทธิ์. (2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในเขตเทศบาลเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีววิทยาและการบริหารงานยุติธรรม). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- เจริญ แฉกพิมายและปนัดดา ศรีธนะสาร. (2555). *พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: งานวิจัยและพัฒนา นักศึกษากองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- ณัฐชนันท์ กิ่งมณี. (2554). การศึกษาการรับรู้โฆษณาตรงและโฆษณาแฝงสินค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางโทรศัพท์ในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ต้นหยง ชุนศิริทรัพย์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บรรยากาศองค์การกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงาน บริษัทนิตพอยน์ จำกัด. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรารณ มั่งคั่ง. (2558). ปัจจัยครอบครัวที่มีผลต่อการใช้จ่ายเสพติดของวัยรุ่นชายในศูนย์ฝึกและอบรม เด็กและเยาวชนบ้านบึง อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติครอบครัว). คณะพยาบาลศาสตร์: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อิงอร ยิ้มมุก. (2559). ความคาดหวังและการรับรู้ประสบการณ์จริงของนักท่องเที่ยวในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ หมู่บ้านคีรีวง นครศรีธรรมราช. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา). คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Chen, Z. (2560). ความคาดหวังและการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีต่อการท่องเที่ยว ในอำเภอมือง จังหวัดเชียงใหม่. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.